



Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни



Стратегічне управління

Шифр та назва спеціальності

073 Менеджмент

Інститут

ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу

Освітня програма

Міжнародний бізнес

Кафедра

Менеджменту (204)

Рівень освіти

Бакалавр

Тип дисципліни

Спеціальна (фахова), Обов'язкова

Семестр

7

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники



Ульянченко Наталія Володимирівна

Natalia.Ulyanchenko@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту НТУ "ХПІ"

Авторка понад 50

наукових і навчально-методичних публікацій.

курси: «Стратегічне управління»,

«Основи менеджменту», «Стратегічний менеджмент»

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/ulianchenko/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на опанування принципами і методами стратегічного управління в організації

Мета та цілі дисципліни

Розкриття теоретико-методологічних засад стратегічного управління, сучасних технологій, методів й інструментів стратегічного аналізу; набуття навиків проведення комплексного стратегічного аналізу на базі діючого диверсифікованого підприємства

Формат занять

Лекції, практичні і семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль - екзамен

Компетентності

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

- ЗК04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК09. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
СК01. Здатність визначати та описувати характеристики організації.
СК02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.
СК03. Здатність визначати перспективи розвитку організації.
СК04. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.
СК05. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
СК06. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
СК07. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.
СК08. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.

Результати навчання

- ПР03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПР04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ПР05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
ПР08. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
ПР10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
ПР16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
ПР17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 86 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Основи менеджменту", "Економіка підприємства", "Управління результативністю".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проектний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на використанні системного підходу в менеджменті..

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Зміст стратегічного управління

Особливості бюджетування, довгострокового та стратегічного планування, відмінності стратегічного управління підприємством. Відмінні характеристики стратегічного управління підприємством в Японії, Західних та Європейських країнах. Перешкоди розвитку стратегічного управління підприємством в Україні.

Тема 2. Сутність стратегії організації та підходи до її визначення

Історія появи поняття «стратегія». Особливості визначень поняття «Стратегія» різними авторами. Приклади успішного застосування інвестиційних та конкурентних стратегій підприємствами різних країн світу.

Тема 3. Основні етапи стратегічного управління. Формування місії підприємства

Головне призначення місії як для внутрішніх, так зовнішніх груп людей

Наведіть приклади місій різних підприємств та визначте їх відповідність необхідним вимогам формування.

Тема 4. Другий етап стратегічного управління – формулювання цілей

Особливості цільового управління підприємством. Дослідження методів формування цілей. Переваги та недоліки SMART-характеристики. Порівняння з іншими технологіями визначення характеристик цілей.

Тема 5. Розробка стратегії – третій етап стратегічного управління. Аналіз зовнішнього середовища прямого та непрямого впливу

Особливості й види ключових факторів конкурентоспроможності (та ключових факторів успіху) підприємства. Дослідження підходів до аналізу привабливості галузі. Переваги та недоліки PEST – аналізу та методу галузевої конкуренції.

Тема 6. Розробка стратегії – третій етап стратегічного управління. Конкурентний аналіз

Історія виникнення Spase-аналізу. Його переваги та недоліки.

Історія появи методу картирування. Особливості побудови карти стратегічних груп.

Тема 7. Розробка стратегії – третій етап стратегічного управління. Ситуативний аналіз підприємства

Історія виникнення СВOT (SWOT) аналізу. Його переваги та недоліки.

Види мікрологістичних систем та їх значення в стратегічному управлінні підприємством.

Тема 8. Розробка стратегії – третій етап стратегічного управління. Методи портфельного аналізу

Історія виникнення матриці БКГ, моделі „продукт — ринок” І.Ансоффа та тривимірної матриці Д.Абеля. Історія виникнення матриці МакКінзі (матриця General Electric), моделей: Shell / DPM (матриці спрямованої політики), Хофера-Шендела; життєвого циклу Arthur D. Little. Приклади ефективного застосування моделі PIMS для західних підприємств та дослідження можливості застосування моделі підприємствами України.

Тема 9. Реалізація стратегічного плану – четвертий етап стратегічного управління. Стратегічний контроль - п'ятий етап стратегічного управління

Передумови виникнення концепції McKinsey 7S. Характеристика підходів до управління реалізацією стратегічних змін. Головні відмінності стратегічного й оперативного контролю

Тема 10. Ефект синергії

Особливості появи терміну «синергія». Дослідження методів визначення синергізму. Їх переваги та недоліки. Приклади позитивного та від'ємного синергізму на підприємствах.

Тема 11. Збалансована система показників (balanced scorecard).

Історія появи збалансованої системи показників. Головна відмінність від традиційної системи управління «Du Pont». Приклади впровадження збалансованої системи показників на підприємствах. Аналіз переваг та недоліків існуючих збалансованих моделей оцінювання ефективності діяльності підприємства.

Тема 12. Стратегічна карта цілей збалансованої системи показників

Зв'язок збалансованої системи показників і стратегічної карти цілей із системою мотивації, бюджетуванням, організаційною структурою, культурою підприємства та іншими складовими. Модифікації «класичної» моделі збалансованої системи показників..

Теми практичних занять

Тема 1. Зміст стратегічного управління

Аналіз школи стратегічного менеджменту. Перешкоди розвитку стратегічного управління підприємством в Україні.

Тема 2. Сутність стратегії організації та підходи до її визначення

Приклади успішного застосування інвестиційних та конкурентних стратегій підприємствами різних країн світу.

Тема 3. Основні етапи стратегічного управління. Формування місії підприємства

Приклади місій різних підприємств та визначте їх відповідність необхідним вимогам формулювання.

Тема 4. Другий етап стратегічного управління – формулювання цілей

Аналіз формування цілей на підприємстві. Переваги та недоліки SMART-характеристики.

Тема 5. Розробка стратегії – третій етап стратегічного управління. Аналіз зовнішнього середовища прямого та непрямого впливу

Особливості й види ключових факторів конкурентоспроможності (та ключових факторів успіху) підприємства. PEST – аналіз підприємства.

Тема 6. Розробка стратегії – третій етап стратегічного управління. Конкурентний аналіз

Задача SPACE-метод. Його переваги та недоліки. Особливості побудови карти стратегічних груп.

Тема 7. Розробка стратегії – третій етап стратегічного управління. Ситуативний аналіз підприємства

Проведення SWOT (SWOT) аналізу на прикладі відомих підприємств.

Тема 8. Розробка стратегії – третій етап стратегічного управління. Методи портфельного аналізу
Історія виникнення матриці БКГ, матриця МакКінзі (матриця General Electric).

Тема 9. Реалізація стратегічного плану – четвертий етап стратегічного управління. Стратегічний контроль - п'ятий етап стратегічного управління

Головні відмінності стратегічного й оперативного контролю

Тема 10. Ефект синергії

Дослідження методів визначення синергізму. Їх переваги та недоліки. Приклади позитивного та від'ємного синергізму на підприємствах.

Тема 11. Збалансована система показників (balanced scorecard).

Приклади впровадження збалансованої системи показників на підприємствах. Аналіз переваг та недоліків існуючих збалансованих моделей оцінювання ефективності діяльності підприємства.

Тема 12. Стратегічна карта цілей збалансованої системи показників

Зв'язок збалансованої системи показників і стратегічної карти цілей із системою мотивації, бюджетуванням, організаційною структурою, культурою підприємства та іншими складовими..

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального завдання - презентація по обраному підприємству з використанням методів стратегічного управління. Студент повинен презентувати свою роботу групі, відповісти на запитання, зробити висновки

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Гевко О. Б. Стратегічне управління : навч. посіб. / О. Б. Гевко, Н. М. Шведа. – Тернопіль : ФОП "Паляниця", 2016. – 152 с.
2. Краснокутська Н.С. Стратегічне управління : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей / Н.С. Краснокутська, І.А. Кабанець – Харків : НТУ «ХПІ», 2017. – 460 с.
3. Матвіїшин Є. Г. Стратегічне управління людськими ресурсами : навч. посіб. / Є. Г. Матвіїшин. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 200 с.
4. Міщенко А. П. Стратегічне управління : навч. посіб. / А. П. Міщенко. – Київ : Центр навчальної літератури, 2010. – 336 с.
5. Подольчак Н. Ю. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. / Н. Ю. Подольчак. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 400 с.
6. Порожня В. М. Стратегічне управління : навч. посіб. / В. М. Порожня, Т. О. Безземельна, Т. А. Кравченко. – Київ : ЦУЛ, 2012. – 224 с.
7. Іванов Ю.Б. Стратегія підприємства : підручник / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, Т. М. Чечетова-Терашвілі та ін. – Харків : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 560 с.
8. Садеков А.А., Гусев О.Ю. Стратегічне управління підприємством. Управління змінами / А.А. Садеков, О.Ю. Гусев. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2010. – 414 с.
9. Череп А. В. Стратегічне планування і управління [Текст] : навч. посібник / А. В. Череп, А. В. Сучков. - Київ : Кондор, 2011. - 334 с.
10. Тертичка В. В. Стратегічне управління : підручник / В. В. Тертичка. – Київ : К.І.С., 2017. – 932 с.

Додаткова література

1. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – 208 с
2. Латинін М.А. Стратегічне планування : навч. посібник / М. А. Латинін, Т. М. Лозинська, І. В. Дунаєв ; за заг. ред. д.е.н., проф. О. Ю. Амосова. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2013. – 248 с.

3. Романюк С. А. Теорія та практика стратегічного управління : монографія / С. А. Романюк. – Київ : НАДУ, 2019. – 232 с.
4. Строкович Г. В. Стратегія підприємства: навч. посіб. для вищих навч. закладів / Г. В. Строкович, Нар. укр. акад. [каф. економіки підприємства]. – Харків : Вид-во НУА, 2011. – 180 с.
5. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: Навч. посіб. - К.: Знання, 2006. – 366с
6. Тищенко О.М. Стратегічне управління: Підручник / О.М.Тищенко, Т.М.Хміль, С.К.Василик, Т.М.Чечетова-Терашвілі, О.В.Ревенко. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 280 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді захист реферату (20%) , екзамену (30%) та поточного оцінювання (50%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХП» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Завідувач кафедри
Олена ПРОХОРОНКО

Гарант ОП
Олена ЧАЙКОВА